

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

The development of school model to be a sport venue according to the policy of the Ministry of Education

Received: March 18, 2023

Revised: March 20, 2023

Accepted: March 24, 2023

อนุกุล โรจน์วิวัฒน์ และ ศุภสิทธิ์ เลิศบัวสิน

มหาวิทยาลัยบูรพา

Anugul Rotwiwat and Supasit Lertbuasin

Burapha University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายโครงการเปิดลานกีฬาในโรงเรียนให้ประชาชนออกกำลังกาย และศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประชากรในกลุ่มนี้ ได้แก่ รัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวง หรือสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการได้ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มที่ 2 ประชากรในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 19 โรงเรียน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เกี่ยวกับความเป็นมาของนโยบายและข้อมูลโครงการ แนวทางในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินนโยบาย เหนือในการประเมินโครงการ การติดตามและการประเมินผล ผลการดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การนำนโยบายสาธารณะของต่างประเทศหรือของประเทศไทยมาเป็นแนวทาง พร้อมทั้งให้ความเห็นปัจจัยความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ผู้บริหาร สถานที่ ระบบให้บริการ การประชาสัมพันธ์ และการติดตามประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า โดยทุกโรงเรียนมีปัญหาที่เหมือนกันคือไม่ได้รับงบประมาณจากภาครัฐ ทั้งที่เป็นโครงการของรัฐบาล ทำให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ทุกโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยการติดป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เฟซบุ๊ก หรือไลน์กลุ่มผู้ปกครอง แต่ละโรงเรียนมีสนามกีฬารองรับการใช้งานของประชาชนหลากหลาย เช่น สนามฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ สระว่ายน้ำ แบดมินตัน เป็นต้น แต่ละโรงเรียนมีการนำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพทั้งของไทยและต่างประเทศมาเป็นแบบ ในการกำหนดนโยบายโครงการลานกีฬา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสอดส่องดูแล และร่วมกันดูแลรักษาและฟื้นฟูลานกีฬา รักษาความสะอาดส่วนต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา ห้องสุขา พื้นที่ใช้งานที่อยู่ภายในโรงเรียน การจัดการขยะของโรงเรียนคือ วางถังขยะไว้ทั่วบริเวณโรงเรียนเพื่อสะดวกแก่การทิ้งขยะคนผู้ใช้งานสนามกีฬา คัดแยกขยะ แบ่งประเภทถังขยะ ขยะเปียก ขยะแห้ง ฝาปิดมิดชิด น้ำดื่มมีให้บริการทั้งตู้กดน้ำดื่มสะอาดผ่านเครื่องกรองน้ำ และร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่ม ลานจอดรถเพียงพอ มีบุคลากรที่คอยดูแลความปลอดภัย

คำสำคัญ: โรงเรียนต้นแบบ, การพัฒนาโรงเรียน, สถานที่เล่นกีฬา

Abstract

The purpose of this research is to study the results according to the policy of opening sports fields in schools for the public to exercise. and to study the model school development model as a sport venue according to the policy of the Ministry of Education. The sample group was Group 1. The population in this group were deputy ministers of education, representatives of the ministry. or the Office of Basic Education who can provide information about the program. An in-depth interview was used. Group 2: The population in this group was the director or deputy director of 19 schools. An in-depth interview was used about the background of the policy and project information Guidelines for various aspects of management, problems or obstacles in policy implementation Project evaluation criteria Monitoring and Evaluation Past performance, present and future trends cooperation and participation of people in the community school environment management Adopting foreign or Thai public policies as guidelines as well as giving opinions on the success factors of the model school development as a sport venue according to the policy of the Ministry of Education, such as administrators, locations, service systems public relations and monitoring and evaluation. The results of the research revealed that all schools had the same problem of not receiving government budgets. Even though it is a government project causing the schools participating in the project to have more operating expenses Every school publicizes the project. By attaching a sign to publicize the project and publicize it through various online communication channels such as the school website, Facebook or parent group line. Each school has sports fields to support the use of a variety of people, such as football fields, basketball, volleyball, sepak takraw, swimming pools, badminton, etc. Each school has adopted a model of public health policies both in Thailand and abroad. in formulating a sports field project policy community participation in surveillance and jointly maintain and restore the sports field Maintain cleanliness of various parts of the school such as sports fields, sports equipment, toilets, functional areas within the school. School waste management is Garbage bins are placed throughout the school area for convenient dumping of garbage, stadium users, garbage sorting, garbage bin classification, wet waste, dry waste, closed lids, drinking water is available, including clean drinking water dispensers through water filters. and shops selling beverages enough parking lot There are personnel to take care of safety.

Keyword: model school, school development, sport venue

บทนำ

รัฐบาลได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ ให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดเป็นเป้าหมายหลักให้สามารถ

ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้ในทุกมิติ ซึ่งการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการ จะสะท้อนถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อมุ่งการบรรลุผลสำเร็จต่อเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาและประชาชน ที่ได้รับบริการจากกระทรวงศึกษาธิการนโยบายส่งเสริมการออกกำลังกาย และการนำกีฬาเข้าสู่ระบบการศึกษาให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดพื้นที่ในสถานศึกษาเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ในออกกำลังกายและการเล่นกีฬกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ตามนโยบายของ คณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ พร้อมเปิดสถานศึกษาให้เป็นลานกีฬา ทั้งโรงเรียน ลานจอดรถ พื้นที่ว่าง ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่นอกเวลาราชการ หรือช่วงหลังเลิกเรียน พร้อมสนับสนุน ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคที่อาจจะเกิดขึ้น และส่งเสริมการเล่นกีฬาของประชาชนให้มากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดพื้นที่และสนามกีฬาใน สถานศึกษาที่มีความพร้อม เพื่อเปิดให้เป็นลานกีฬาและเป็นศูนย์กลางส่งเสริมการออกกำลังกายในรูปแบบต่าง ๆ ของ ประชาชนทุกกลุ่มทุกชุมชนได้จัดสรรเวลาสำหรับเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายในสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา ที่อยู่ใกล้ที่ทำงานหรือบ้านพักโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อเติมพลังชีวิตและสร้างสุขภาพที่ดี

เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ใช้งบประมาณจำนวนมากในการทำ โครงการนี้ และเพื่อให้การใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนที่มาใช้บริการสถานที่ภายใน สถานศึกษา และหาผลกระทบที่เกิดจากโครงการ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อที่จะได้ต้นแบบของ สถานศึกษาที่เปิดให้ประชาชนเข้ามาเล่นกีฬา

ดังนั้น จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ” เพื่อศึกษาผลการ ดำเนินงานตามนโยบายโครงการเปิดลานกีฬาในโรงเรียนให้ประชาชนออกกำลังกาย และรูปแบบการพัฒนาการ เปิดโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายโครงการเปิดลานกีฬาในโรงเรียนให้ประชาชนออกกำลังกาย
2. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการจัดการสุขภาพชุมชน

ระบบบริการสุขภาพชุมชนที่ดี โดยประเวศ วะสี (2554) ได้กล่าวถึงระบบบริการสุขภาพชุมชนที่ดีจะต้อง มีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1. มีความทั่วถึง (Equity) เรียกว่า ทุกคนในชุมชนเข้าถึงบริการที่ใกล้บ้านใกล้ใจ 2. มีคุณภาพ (Quality) ไม่ใช่บริการแบบลวก ๆ ล่น ๆ ที่โรงพยาบาลใหญ่ 3. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) กล่าวคือ ลงทุนน้อยแต่ให้ผลมาก เมื่อระบบสุขภาพชุมชนดีมีความทั่วถึงและคุณภาพดีประชาชนส่วนใหญ่ก็ไม่จำเป็นต้องไป โรงพยาบาลใหญ่ ๆ ทำให้โรงพยาบาลเหล่านั้นไม่แน่น และหมดเปลืองเหมือนทุกวันนี้ทำให้มีเวลาที่จะให้บริการ ได้เพิ่มขึ้น จะลดความขัดแย้งระหว่างแพทย์และญาติคนไข้ ลดการฟ้องร้องแพทย์และโรงพยาบาลลง การมี ระบบบริการสุขภาพชุมชนที่ดีจึงควรเป็นเป้าหมายร่วมของทุกฝ่าย นอกจากนั้นคำว่าสุขภาพไม่ได้ หมายถึง หมอหรือยาเท่านั้น แต่หมายถึง สุขภาวะทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา ซึ่งหมายถึง การพัฒนาใน เรื่องอื่น ๆ รวมไปถึงอย่างบูรณาการด้วย คือ เรื่องเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ประชาธิปไตย ต้องพัฒนาพร้อมกันไปอย่างบูรณาการ

แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ขั้นตอนการดำเนินการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยสมภาร ศิโล (2553) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. วิเคราะห์นโยบายของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถตีความวัตถุประสงค์ แนวทาง และกลไกของนโยบาย ได้ถูกต้องชัดเจน จำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ถึงนโยบายที่กำหนดมาวิเคราะห์และศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของนโยบายนั้น แนวความคิดที่อยู่เบื้องหลังของนโยบาย ลักษณะและกระบวนการก่อเกิดของนโยบายการเข้ามามีบทบาทของกลุ่มสถาบัน หรือผู้นำในการกำหนดนโยบาย ผลของการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติที่ผ่านมา ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพัฒนานโยบายนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยให้สามารถตีความหมาย แยกแยะ คัดการณ์ และขยายความ วัตถุประสงค์ แนวทาง และกลไกของนโยบายดังกล่าวได้ถูกต้อง ลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น

2. วิเคราะห์นโยบายและแผนของหน่วยงานปฏิบัติ ต้องทราบว่าเป็นนโยบายเก่าหรือใหม่ แต่มีการปรับเปลี่ยนจากนโยบายเดิม และนโยบายนั้นได้มีการถ่ายทอดลงเป็นนโยบายหรือแผนของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบแล้วอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้ำนโยบายและแผนนั้นมาวิเคราะห์โดยใช้แนวทางเดียวกันกับการวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานอื่นจะสามารถวิเคราะห์ได้ละเอียดลึกซึ้งกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านปัญหาการปฏิบัติและผลของการนำมาปฏิบัติเพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประกอบในการวางแผนต่อไป

3. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับนโยบายก่อนจะจัดทำแผนต่อไปจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมายหรือปัญหาของพื้นที่รับผิดชอบเป็นการเฉพาะด้าน กล่าวคือ หากหน่วยงานที่ผู้รับนโยบายเป็นระดับอำเภอ ผู้รับนโยบายจำเป็นต้องนำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในนโยบายนั้นมาพิจารณา หากยังไม่มีการจำเป็นต้องเก็บรวบรวมเพิ่มเติม โดยกำหนดกรอบเพื่อให้เป็นแนวทางในการรวบรวมวิเคราะห์ให้ตรงกับประเด็นหลักที่ต้องการ ในการวิเคราะห์อาจแยกแยะให้เห็นสภาพปัญหาและความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มต่างๆ หรือแยกแยะตามพื้นที่ทั้ง 2 ด้าน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันและช่องว่างระหว่างเป้าหมายของนโยบายที่หน่วยงานต้องการ อันจะนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายสำเร็จและความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่จะตั้งขึ้นตลอดจนวิธีปฏิบัติและทรัพยากรที่จะต้องใช้

4. วิเคราะห์ศักยภาพของหน่วยงาน ในการวางแผนเพื่อตอบสนองนโยบายนั้น จำเป็นต้องมีการจำแนกเป้าหมาย แนวทางปฏิบัติและทรัพยากรที่ใช้ของแต่ละหน่วยงานที่รับแผนไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะแต่ละหน่วยงานนอกจากจะมีปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่อาจแตกต่างกันไปแล้ว ยังมีศักยภาพและความพร้อมที่แตกต่างกันไปด้วย ศักยภาพและความพร้อมที่จะปฏิบัติตามนโยบาย ความสามารถที่จะปฏิบัติตามนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ

5. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ในการวางแผนเพื่อตอบสนองนโยบายใดก็ตาม จำเป็นต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย

6. กำหนดเป้าหมาย ในการวางแผนสนองนโยบายใดๆ เมื่อวิเคราะห์เป้าหมายที่ต้องการของนโยบาย ปัญหาความต้องการ และศักยภาพของหน่วยรับนโยบายแล้ว จึงนำเอาผลการวิเคราะห์ในข้อต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมากำหนดเป้าหมาย โดยแยกเป็นเป้าหมายรวมและเป้าหมายย่อย

7. กำหนดวิธีปฏิบัติและทรัพยากรที่ใช้ เมื่อสามารถกำหนดเป้าหมายได้เหมาะสมแล้ว มีการตรวจสอบความเป็นไปได้แล้ว ผู้รับนโยบายจำเป็นต้องแปลงและดำเนินการในนโยบายให้ออกมาเป็นวิธีปฏิบัติ และวิธีปฏิบัตินั้นจะต้องมุ่งให้บรรลุเป้าหมายของนโยบายและแผน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวดำเนินการในนโยบายด้วย

8. กำหนดองค์กรปฏิบัติ ในการรับนโยบายมาปฏิบัติในแต่ละเรื่องอาจใช้องค์การประจำหน่วยงานที่มีอยู่แล้วก็ได้ หรือบางครั้งนโยบายบางเรื่องต้องการหน่วยงานที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษต่างจากหน่วยงานเดิมก็ได้

9. กำหนดวิธีการจัดการ เพื่อให้หน่วยงานล่างสามารถรับแผนหรือนโยบายไปปฏิบัติได้ชัดเจน จึงจำเป็นต้องกำหนดวิธีการจัดการคือการจำแนกกิจกรรมต่างๆ และทรัพยากรที่ใช้ให้สัมพันธ์กันกับเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสร้างระบบอำนาจการจัดการให้เกิดขึ้นด้วย เช่น มีระเบียบ แนวทางปฏิบัติให้ให้มีการตัดสินใจได้ในระดับหนึ่ง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการ และการปรับเปลี่ยนเป้าหมายวิธีดำเนินการ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรเพื่อให้กิจกรรมเข้ากับสภาพความเป็นจริงของผู้ปฏิบัติตนเอง และจะต้องไม่ลืมว่ามีการจัดการในแต่ละระดับของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างไรด้วย

10. กำหนดแนววิธีการควบคุมการบรรลุเป้าหมาย ในการกำหนดเป้าหมายและวิธีการใช้ทรัพยากรต่างๆ โดยธรรมชาติการทำงานทั่วไปมีแนวโน้มที่จะใช้ทรัพยากรมาก บรรลุเป้าหมายต่ำ ดังนั้นในการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติจึงมักจะต้องมีการควบคุมให้ใช้ทรัพยากรน้อย แต่ได้เป้าหมายสูง การควบคุมดังกล่าวจึงอาจเป็นมาตรฐานเชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้ ซึ่งมีขอบข่ายกว้างในทางการจัดการ อาจมีหลายลักษณะ ได้แก่ การรายงาน การติดตาม การนิเทศ และการประเมินผล ซึ่งถ้าหากจะทำให้เกิด ความชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติก็ควรกำหนดเกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จไว้ให้ชัดเจน

แนวคิดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

กระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ โดยสำนักงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (2557) ได้กล่าวถึงกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การก่อตัวของประเด็นเชิงนโยบาย กระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา เกิดขึ้นจากข้อมูลทางวิชาการหลักฐานข้อเท็จจริงต่างๆ เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องและกระทบกับความทุกข์สุขของคนในสังคมหรือชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ อาจมีที่มาได้ 2 ทางคือ

1.1 จากภายนอกชุมชนเช่นจากนโยบายขององค์กรภาครัฐ นักวิชาการภายนอกชุมชนแหล่งทุนธรรมาวุฒ สุขภาพจากมติสมัชชาสุขภาพข้อมูลข่าวสารทางสื่อมวลชนหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 จากภายในชุมชนเช่นจากผลของการระดมปัญหาของคนในชุมชนจากภาพฝันร่วมกันของคนในชุมชนธรรมาวุฒ สุขภาพของชุมชนความต้องการขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่ให้กว้างขึ้นจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเป็นต้น

2. การก่อรูปนโยบาย หรือการกำหนดทางเลือกเชิงนโยบายกระบวนการวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาอย่างสมเหตุสมผลบนฐานของข้อมูลและความรู้ที่เชื่อถือได้ข้อมูลและความรู้เหล่านั้นอาจมาจากการจัดเวทีในชุมชน การระดมสมองจัดเวทีประชาคมการดำเนินงานงานวิจัยชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏชาวบ้านความรู้จากงานวิจัยเป็นต้นโดยกระบวนการวิเคราะห์อาจทำในชุมชนหรือคนนอกชุมชนช่วยสนับสนุน

3. การตัดสินใจทางนโยบายกระบวนการตัดสินใจกำหนดทางเลือกที่เชื่อว่าจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนได้ที่มีฐานข้อมูลความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น การจัดเวทีสาธารณะประชาคมประชุมสมัชชาสุขภาพลงประชามติเป็นต้นรูปธรรมของการตัดสินใจออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ข้อบังคับตำบลเทศบัญญัติระเบียบธรรมนูญสุขภาพชุมชนแผนแม่บทชุมชนแผนการทำงานข้อตกลงร่วมแนวทางการทำงานบันทึกการประชุมประกาศเจตนารมณ์ปฏิญญา

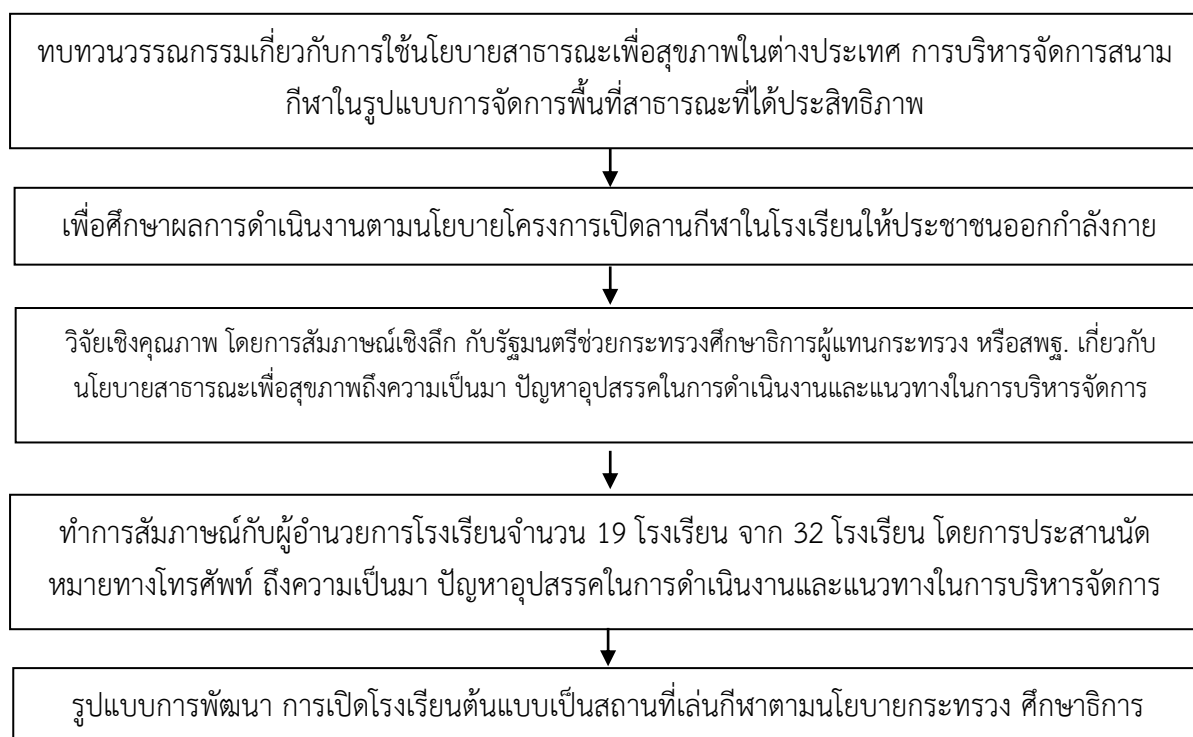
4. การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติกระบวนการนำสิ่งที่ตัดสินใจในข้อ 3 ไปปฏิบัติโดยรูปธรรมอาจออกมาเป็นปฏิทินการทำงานแผนการทำงานแผนการจัดสรรงบประมาณการกำหนดองค์กรผู้รับผิดชอบการประชุมปรึกษาหารือกันการบันทึกและรายงานการประชุมเป็นต้น

5. การติดตามและประเมินผลนโยบายกระบวนการติดตามและประเมินผลนโยบายสาธารณะ

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความ จำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ เช่น โครงการ อาหารเสริมแก่เด็กวัยก่อนเรียน เราจะต้องวัดส่วนสูง และชั่งน้ำหนัก ตลอดจน ดูหิด เทา กลาก เคลื่อน ของเด็กก่อน
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความ พอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบ กิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย / แผนงาน/โครงการ ซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือ มาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ แต่การประเมินผลแบบนี้ไม่ได้ให้ความสนใจต่อเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของ นโยบาย / แผนงาน / โครงการเท่าที่ควร

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบผลการดำเนินโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย

2. หาแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำข้อมูลไปใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสถานที่เล่นกีฬา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จากการเปิดให้บริการประชาชน

ขอบเขตการดำเนินงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจมาเล่นกีฬาในสถานศึกษาผลกระทบและผู้รับผิดชอบในการเปิดให้ประชาชนมาเล่นกีฬาในสถานศึกษา
2. ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่
3. ขอบเขตด้านเวลาการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษทำการเก็บข้อมูลช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2564ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2565 เป็นเวลา 4 เดือน
4. ขอบเขตพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจากภาคต่าง ๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนเปิดให้ประชาชนเข้ามาเล่นกีฬาตามโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย
- ขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมภาษณ์กับผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 19 โรงเรียน จาก 32 โรงเรียน
- ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในขั้นตอนนี้แบ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประชากรในกลุ่มนี้ได้แก่ รัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวง หรือสพฐ. เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพถึงความเป็นมา ข้อมูลโครงการ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและแนวทางในการบริหารจัดการ

กลุ่มที่ 2 ประชากรในกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย 19 โรงเรียน จาก 32 โรงเรียน เกี่ยวกับ ข้อมูลโครงการ นโยบายผู้บริหาร แนวทางในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินนโยบาย เกณฑ์ในการประเมินโครงการ การติดตามและประเมินผลโครงการ ผลการดำเนินการในอดีตและปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การนำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพของต่างประเทศหรือประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จ มาใช้เป็นแนวทาง และให้ความเห็นปัจจัยความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารตำรา วารสาร บทความ ตลอดจน

งานวิจัยเกี่ยวข้องและสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย แนวคิดการจัดการสุขภาพชุมชน แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ แนวคิดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปถามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาสรุปผลรวมกับผลสรุปของหลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จำนวน 10 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่เล่นกีฬาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สรุปผลการศึกษา ดังนี้

โรงเรียนมีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ โรงเรียนได้ใช้เทคนิคการประชุมที่หลากหลายวิธี เช่น การประชุมระดมสมอง การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมกลุ่ม เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ที่ชัดเจน

การประเมินผลโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกายของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ Danial L. Stufflebeam คือ

1. การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) ดูวัตถุประสงค์ของโครงการว่ามีความชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือไม่ พิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ เนื่องจากเป็นโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งและทุกสังกัด เปิดลานกีฬาให้ประชาชนเข้ามาใช้สถานที่ในโรงเรียน เพื่อออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างคุ้มค่า

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยป้อน (Input Evaluation : I) พิจารณางบประมาณ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน หน้าที่รับผิดชอบดูแล จะเป็นนักการภารโรงและครูพลศึกษา ในการดูแลความปลอดภัยทั้งจากการเล่นกีฬาและจากอาชญากรรมในโรงเรียน มีแม่บ้านเป็นผู้ดูแลความสะอาดของลานกีฬาและห้องสุขาจัดการเมื่อถึงขยะเต็มโดยการนำออกไปเทเพื่อไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนไปยังผู้มาใช้งานสนามกีฬา น้ำดื่มมีตู้กดน้ำ และร้านค้าถ้าผู้ใช้งานต้องการดื่มน้ำนอกเหนือจากน้ำเปล่า ก็มีน้ำอัดลมให้บริการ ในราคาปกติ ลานจอดรถเพียงพอต่อการใช้งานมีลานจอดรถ จอดได้ต้นไม้ และจอดได้อาคาร มีความปลอดภัย เพราะมีรปภ.คอยเดินตรวจตราตลอด ทางโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณที่ได้จากโครงการนี้ ทางโรงเรียนต้องหางบประมาณจากส่วนอื่นมาใช้ในการดำเนินงานเช่น จากผู้ปกครอง องค์กรส่วนปกครองท้องถิ่น หรือภาคเอกชน

3.การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) หาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ หาจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย แผนงานของโครงการ ปัญหาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย คือ อุปกรณ์กีฬาชำรุดเนื่องจากผู้มาใช้งานสนามกีฬาที่ยืมอุปกรณ์ไปไม่ดูแลรักษา อีกทั้งมีปัญหาสูญหายของอุปกรณ์กีฬา ทำให้โรงเรียนต้องมียกจ่ายเพิ่มขึ้นในการจัดหาอุปกรณ์กีฬาเพิ่มเติม ด้านปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างผู้ที่มาใช้งานสนามกีฬา ไม่พบ เนื่องจากมีมีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่แจ้งให้ทราบ มีรปภ.คอยเฝ้าระวังเหตุที่ประสานกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ แบ่งการใช้งานตามเวลา ไม่อนุญาตให้นำแอลกอฮอล์และของมีคมเข้ามาในโรงเรียน ที่จะ เป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท นโยบายยังมีความต่อเนื่องอยู่ เพราะผู้บริหารยังเป็นชุดเดิมที่รับนโยบายมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการเปิดลานกีฬาให้

ประชาชนออกกำลังกาย โรงเรียนจะต้องบริหารงบประมาณส่วนกลางของโรงเรียน และหาผู้สนับสนุนทางด้านกีฬาไม่ว่าจะเป็นเงินสนับสนุนหรืออุปกรณ์กีฬา

4.การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) การประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนโครงการ

ข้อเสนอแนะ

1. นโยบายผู้บริหารมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางของโครงการ การเปลี่ยนผู้บริหารแต่ยังมีการส่งงานรับผิดชอบโครงการอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับโครงการเปิดลานกีฬาให้ประชาชนออกกำลังกาย ต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้โครงการเกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด

2. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละส่วนงานตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การดูแลความปลอดภัย ความสะอาด การฝึกสอนและให้ความรู้ด้านกีฬา การประสานกับผู้นำชุมชนหรือประชาชนที่มาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาในโรงเรียนเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

3. งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับโครงการควรได้รับการสนับสนุนเพราะกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องกีฬาต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐก็เป็นการยากที่โครงการจะประสบผลสำเร็จ เพราะโรงเรียนต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ขวาลวิทย์. (2559). ทางรอดชลบุรี เอฟซี ในยุคธุรกิจฟุตบอลเต็มตัว. เข้าถึงได้จาก <https://thaipublica.org/2016/01/tpl-7/>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). โครงการก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2547. เข้าถึงได้จาก http://www.cabinet.soc.go.th/doc_image/2547/19866711.pdf
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2522). พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ
- กระทรวงสาธารณสุข. (2556). คู่มือ อสม. นักจัดการสุขภาพชุมชน. กรุงเทพฯ
- กล้า ทองขาว. (2556). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน. (2552). การจัดการสุขภาพในชุมชน. เข้าถึงได้จาก www.thai-phc.net/report/hp/title1.doc
- กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข (2554). การเคลื่อนไหวออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ. เข้าถึงได้จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2011/9/1054_4150.pdf
- กันทิกา หลวงทิพย์และดาริณี สีนวล. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรในโรงพยาบาลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี.
- จุฬารัตน์ ปรีวงศ์กุลธร. (2556). ปัจจัยการเลือกใช้บริการศูนย์ออกกำลังกายของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
- ฉลอง อภิวงศ์. (2554). พฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ชรัส ปุณณัสสะ. (2553). ความสำเร็จในการนำนโยบายธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- รัฐชาติ ทศนัยและวรเดช จันทรศร. (2559). บทบาทของสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ยูไนเต็ดในการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์.
- ณัฐพงษ์ เลิศวุฒิรักษ์. (2561). ปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวสมัยใหม่. เข้าถึงได้จาก <https://today.line.me/th/pc/article/>
- ณัฐวัฒน์ วิวัฒนารามย์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าชมฟุตบอลในสนามฟุตบอลของแฟนบอลไทย

- ถวัลย์ แต่งไทยและอติพัทธ์ ดาดี. (2552). พฤติกรรมและความต้องการออกกำลังกายของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- บุญชัย สมบูรณ์. (2560). การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ. เข้าถึงได้จาก http://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/Strategic%20Implementation_030860.pdf
- ประเวศ วะสี. (2554). มองมุมใหม่ จัดการใหม่ในระบบสุขภาพชุมชน. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- ปรีชา ตริสุวรรณ์. (2557). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/487643448028956/posts/573996916060275>
- พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ (2550). นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ
- พิทยะ ศรีวัฒนสาร. (2553). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มติชน
- พิศณุ นิลกลัด. (2561). Plogging: ออกกำลังกายเพื่อชุมชน. กรุงเทพฯ
- พีธกร ศรีบุตรวงศ์. (2560). การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ
- ไพศาล จันทรพิทักษ์. (2557). นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬา. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokhealth.com/health/article>
- เพ็ญรุ่ง นวลแจ่ม และคณะ. (2554). การศึกษารูปแบบและการใช้ประโยชน์ลานกีฬาของคนอาศัยเจริญ
- มุกดาวรรณ สมบูรณ์วรรณ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการสถานออกกำลังกายขนาดใหญ่ (Fitness Center) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 6
- วรรณวิไล สนิทผล. (2561). สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรปราการ.
- วิสุทธิ บุญญะโสภิต. (2557). 3 เครื่องมือ สร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ. เข้าถึงได้จาก <http://bwisuttoto.blogspot.com/2014/01/rgegega.html>
- ศรีเพ็ญ ตันติเวช. (2556). การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก http://www.hitap.net/wp-content/uploads/2013/08/pb_health-policy-2556.pdf
- สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). นโยบายสาธารณะกับการประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ. เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/ryt9/1154>
- สมคิด สอนศรีและปราจิต ทิพย์โอสถ. (2556). ความต้องการออกกำลังกายของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี
- สมภาร ศิโล. (2553). การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ. เข้าถึงได้จาก http://drsomphan.blogspot.com/2011/07/blog-post_24.html
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2558). ลานกีฬาพัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชน. เข้าถึงได้จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/27289>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53369&Key=news2>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12.
- สืบสกุล ใจสมุทร. (2553). แรงจูงใจในการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดสกล. สกล.
- สุนิรัตน์ จันทรรัก. (2555). แลกเปลี่ยนเรียนรู้นโยบายกับการวางแผน.

- สุพัตรา ศรีวณิชชากร. (2555). พัฒนาระบบสุขภาพชุมชนสู่ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพิงตนเองได้. กรุงเทพฯ
เข้าถึงได้จาก <https://www.hfocus.org/content/2012/11/1686>
- สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์. (2561). การประชุมผู้บริหารองค์กรหลัก. สำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2557). นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ. เข้าถึงได้จาก
https://www.nationalhealth.or.th/healthy_public_policy
- สำนักงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ. (2557). การดำเนินงานสำหรับการผลักดันนโยบายสาธารณสุข
ในชุมชน. นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. 2561 – 2580. กรุงเทพฯ
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2562). แบบสำรวจการใช้พื้นที่ของโรงเรียนเพื่อให้บริการประชาชนเล่น
กีฬาและออกกำลังกาย. เข้าถึงได้จาก <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=102>
- อำพล จินดาวัฒนา. (2555). นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ
- องค์การอนามัยโลก. (2550). นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ
- Daniel L. Stufflebeam. (1960). *CIPP Model*.
- Eliza Barclay. (2017). *The Ciclovía is the world's most successful mass recreation event*.
<https://www.vox.com/2016/10/9/13017282/bogota-ciclovía-open-streets>
- Harvard Medical School. (2017). *Harvard Health Publishing*.
- Ministry of Health Singapore. (2017). National Steps Challenge.
<https://www.healthhub.sg/programmes/37/nsc>
- Pressman, Jeffrey L. and Wildavsky, Aaron B. (1979). *Implementation: How Great Expectation in
Washington are Dashed in Oakland; or Why it's Amazing that Federal Program Works At All*
- Stufflebeam, D.L. (2007). *CIPP evaluation model checklist: A tool for applying the CIPP Model to
assess long-term enterprises*. Retrieved from <http://www.wmich.edu>.